

بررسی کمی و کیفی اسانس دو جمعیت اهلی و وحشی بابونه آلمانی در شرایط آب و هوایی شیراز

اکبر کرمی، مرنضی خوشخوی، فاطمه سفید کن

به ترتیب کارشناس ارشد باغبانی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان فراسیند، استاد بخش علوم باغبانی دانشگاه شیراز و دانشیار تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور

بابونه آلمانی گیاهی است علفی، یک ساله و متعلق به تیره مینا سانان (Asteraceae) می باشد. این گیاه از جمله گیاهان دارویی ارزشمندی است دارای اثراتی هم چون ضد التهاب، ضد میکروبی، ضد تشنج، تب بر و ضد عفونی کننده نیز می باشد. در این پژوهش به منظور بررسی کمیت و کیفیت مواد موثره بابونه آلمانی بذور اهلی و وحشی این گیاه که در مهر ماه سال ۸۲ در مزرعه پژوهشی بخش علوم باغبانی دانشگاه شیراز در یک طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار کشت شد. پس از انجام عملیات داشت، برداشت این گیاه در مرحله گل دهی کاملاً صورت گرفت. استخراج اسانس با استفاده از روش تقطیر با آب و با استفاده از دستگاه Clevenger انجام شد. تجزیه و شناسایی اجزاء متشکله اسانس با استفاده از دستگاه GC/MS صورت گرفت و نتایج این پژوهش نشان داد که میانگین درصد وزنی اسانس در شرایط اقلیمی محل انجام پژوهش در جمعیت اهلی ۳۶/ درصد و در جمعیت وحشی ۶۸/ درصد بود. در اسانس جمعیت اهلی جمعا ۱۶ ترکیب شناسایی شد که عمده ترین ترکیبات آن عبارت بودند از: آلفا بیسا بولول (۲۴/۱۸٪)، ای-بتا-فارنزن (۳۷/۲۳٪)، آلفا-بیسابولول اکسید (۷/۲۹٪) و کامازولین (۶/۶۹٪) بود در صورتی که در اسانس جمعیت وحشی جمعا ۱۳ ترکیب شناسایی شد که ترکیبات عمده آن را به ترتیب ای-بتا-فارنزن (۳۷/۲۳٪)، آلفا-بیسا بولول (۳۲/۳۱٪)، آلفا-بیسا بولول اکسید (۸/۲۹٪)، کامازولین (۴/۷۴٪) و بتا بیسابولین (۳/۹۴٪) بودند.